

Vergaderjaar 2025–2026

35 501

Wijziging van de Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring en enige andere wetten met het oog op het handhaven van de mogelijkheden om maatregelen te nemen ten aanzien van overlastgevende vreemdelingen, het verruimen van de mogelijkheden tot ongewenstverklaring en het verhogen van het strafmaximum van artikel 197 van het Wetboek van Strafrecht (nouvele Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring)

Nr. 15

AMENDEMENT VAN HET LID MARKUSZOWER C.S.

Ontvangen 19 mei 2026

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

I

In artikel II wordt na onderdeel C een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ca

In artikel 66a, zevende lid, wordt, onder verlettering van de onderdelen a tot en met d tot b tot en met e, een onderdeel ingevoegd, luidende:

a. bij herhaling het strafbare feit, bedoeld in artikel 108, zesde lid, of het strafbare feit, bedoeld in artikel 108a, heeft begaan, dan wel achtereen volgens beide strafbare feiten heeft begaan;

II

Aan artikel II wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

F

Na artikel 108 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 108a

1. De meerderjarige vreemdeling die in Nederland verblijft terwijl hij weet of ernstige reden heeft te vermoeden dat dat verblijf niet rechtmatig is, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de tweede categorie.

2. In afwijking van het eerste lid is de vreemdeling niet strafbaar zolang de voor hem geldende vertrektermijn nog niet is verstreken.

3. Het in het eerste lid strafbaar gestelde feit is een misdrijf. Deelnemen aan dit misdrijf, anders dan als pleger, is niet strafbaar.

4. Artikel 108, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Toelichting

Vreemdelingen die geen rechtmatig verblijf in Nederland hebben, behoren Nederland te verlaten. In de praktijk gebeurt echter vaak het tegenovergestelde: grote aantallen vertrekplichtige vreemdelingen blijven in Nederland en verdwijnen in de illegaliteit. Zij onttrekken zich aan toezicht, frustreren actief het terugkeerbeleid en verblijven langdurig zonder verblijfsrecht in ons land. Dat tast de geloofwaardigheid van het migratiebeleid aan, veroorzaakt maatschappelijke overlast en legt extra druk op publieke voorzieningen, veiligheid en handhaving.

Met dit amendement wordt daarom geregeld dat illegaal verblijf strafbaar wordt gesteld, naar het voorbeeld van verschillende EU-landen. Het doel daarvan is illegaal verblijf tegen te gaan en naleving van de vertrekplicht te bevorderen. Wie geen recht heeft om in Nederland te verblijven en desondanks bewust in Nederland blijft, maakt zich daarmee strafbaar.

Het amendement sluit aan bij het uitgangspunt dat het Nederlandse migratiebeleid geloofwaardig moet zijn. Zonder consequenties voor het bewust negeren van een vertrekplicht ontstaat het risico dat vreemdelingen zonder geldige verblijfspapieren in Nederland verblijven, buiten het zicht van de overheid. Strafbaarstelling van illegaal verblijf zal bijdragen aan meer grip krijgen op migratie en een effectiever terugkeerbeleid.

In de Tweede Kamer bestaat geen meerderheid om hulpverlening aan illegale vreemdelingen strafbaar te stellen. Indieners hebben er daarom voor gekozen om, in navolging van de novelle inzake de strafbaarstelling van illegaal verblijf, deelnemers anders dan de pleger uit te sluiten van strafbaarheid.

Met dit amendement wordt aldus een heldere norm gesteld: wie geen rechtmatig verblijf heeft, moet Nederland verlaten. Wie bewust illegaal in Nederland blijft en de vertrekplicht blijft negeren, moet strafrechtelijk kunnen worden aangepakt. Tegelijkertijd wordt gewaarborgd dat hulpverlening door derden niet onder deze strafbaarstelling valt en dat de bestaande strafrechtelijke aanpak van mensensmokkel, mensenhandel en andere strafbare feiten volledig in stand blijft.

Markuszower
Lammers
Schilder